

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

O naših slovenskih prepirih nekaj.

Neradi in le na besedo veljavnih mož pišemo ovi stavek o nesrečnem prepiru v naši slovenski domovini. Najboljšim ljudjem časih kaj na vs križ pride. Tudi ni najti dežele, vesi ali hiše, kder se ljudje nebi časih skregali in razprli. Vendar kakih 100 let že skoro nikder v Evropi ni stalnega miru. Od onega časa, kar liberalizem, t. j. več ali menj odločno neverstvo cele vrste in stanove prebivalcev vsaksebi ščuva, posiljuje in v pagansko spačenost paha, od te dobe, pravimo ni več najti nikder stalnega miru. Z ljubim mirom pa je preminola prava svoboda, zastopnost in zadovoljnost. Vse evropske države z narodi vred je liberalizem razdeval, in razdjal na stranke. Te se mnogokrati do smrti sovražijo in zagriznjeno dražijo. Vsaka streže drugo pod noge spraviti in uničiti. Zato vidimo, da zapovedajoče stranke ne poznajo nobene mere, nobene spodobnosti.

Tudi naše cesarstvo čuti oni neprijetni sad liberalizma že više 15 let. Vsi narodi: nemški, slavlanski in madžarski, razklani so na razne stranke, ki si nasprotujejo, druga drugo sovražijo in posiljujejo. Glavne stranke, n. p. liberalna je zopet razcepšana na več manjših strank. Tako je vse po Avstriji nekako razjedeno, razdžano, zdrobljeno in razdrto. Čudno pak je pri liberalnih strankah to, da svojo medsebojno sovražstvo kmalu pozabijo in se združijo, kedar se gre za udrihanje po katoliški Cerkvi. To pa jasno kaže, da jih tukaj vodi in goni eden duh, duh neverstva in protikršćanstva.

Slovenci smo se tega nevarnega tujca skrbno varovali celih 12 let. Složni smo bili do volitev l. 1871. Takrat smo poslednjič složni postavili kandidate za slovenski Štajer: Šumana, Radaja, Hermana, Srnca, Kosarja, Vošnjaka, Dominkuša in Adamovića. Vsem nam je služila kot vodilo drobna knjižica: Kako se nam je pri volitvah v deželni zbor obnašati? Spisal jo je blagi

g. Šuman, ter jo lepo končal z besedami: Vse za vero dom in cesarja. Iz te knjižice je razvidno, da smo se vsi držali: Čehov, Poljakov, potem konservativnih Nemcev na Tirolskem, Predarliskem, Salcburškem, Gornj. Avstrijskem in na Štajerskem. S temi smo bili v zavezi in smo bili skupaj ena federalistična stranka (od latinske besede foedus, t. j. zaveza). To pa je tista avstrijska stranka, katera hoče dati vsakemu svoje: cesarju, kar cesarjevega in državi, kar je državne — sv. Cerkvi samostalnost, deželam pravice, narodom djansko ravnopravnost, vsem svobodo na podlagi pravice in občnega porazumljenja.

Bili smo blizo zmage, čeravno je minister Hohenwart odstopil. Kajti verjeti ni bilo, da bo dunajski rajhsrat dolgo dihal, ako zaporedom izostanejo Čehi, Poljaci, Slovenci, Dalmatinci in konservativni katoliški Nemci; osamljeni nemški, liberalni ustavoverci gotovo nebi dolgo in mirno na Dunaji skupaj sedeli.

Med tem ste se zgodile 2 neprilike, kateri ste ustavovercem njihovo nadoblast iz nova utrdile 1. novi volilni red za neposredni ali direktni državni zbor, ki je le po odpadu Dalmatincev obveljal, in 2. odpad Mladočehov in Mladoslovencev. Ti so namreč naglo zapustili svoje stare prijatelje in pridružili se poprejšnim nasprotnikom: ustavovernim, nemškim liberalcem. Bratom svojim rojakom dali so slovo. Izdajalno so maširali v nam sovražni tabor. Tukaj je zdaj nastalo veliko veselje. Pogum, srčnost in grebeni so jim začeli močno rasti. Naduto so pravili: „glejte, sad naše ustave, treba je ž njo stanovitno mleti. Kmalu bodo vsi v naš tabor ponižno pri-
capljali. Naposled bodo vsi nasprotniki zdrobljeni in zmljeti“.

Vendar previdnih Čehov niso dobili na svoje limance. Ti so namreč svoje liberalne, mladočeske kokote varčno pozaprl v zakotne kobače. Pri novih volitvah skoro nobeden ni bil več voljen za poslanca. Čehi so zvesti ostali skušenim

voditeljem, kakoršni so: Palacki, Rieger in grof Klam-Martinec.

Ali druga je pri nas Slovincih. Pri nas so mladoslovenski liberalci s pomočjo nemškutarjev doplezali do večje moči in tedaj tudi do večje nevarnosti za prihodnost našega naroda.

1. Kdo so odpadniki Mladoslovinci? Liberalci so, podobni navadnemu plemenu evropskih liberalcev. Sicer pa katoliški veri ne nasprotujejo vsi enako hudo in zavedno. Veliko jih je pri liberalcih, ker je zdaj liberalizem sploh v navadi. Drugi so preplašljivi in si ne upajo očitno in djanski postopati kot verni Katoličani. Zopet drugi so polni krivih misli in predsodkov o kat. Cerkvi. Zato pa tudi popolnem krivo o njej mislijo in krivično sodijo. Mislijo, da bo vseh držav konec, če ne bodo po postavah sv. Cerkve, jenihi služabnikov in naprav svetni oblasti popolnem podvrgli. Sicer radi delivajo svobode vsem krivoverstvom in neverstvom, ali za sv. Cerkvo ne morejo nikoli zadosti verig nakovati. Pri vsem tem pa še si domišljujejo, da so Bog vedi koliko dobrega storili. Vendar slepci so in voditelji slepcev. Sami ne sprevidijo, kako jih za nos vodijo zvijačniki, sovražniki vsake vere, prekueuhi, umazani šuntarji, ki največje veselje čutijo, ako zamorejo prav nespodobno grditi in zasramovati, kar je vernikom sveto, častito in v največjo časno in večno tolažbo.

Da je med nami bilo dokaj takih Slovencev, ki so spadali med eno ali drugo zgoraj omenjenih liberalnih vrst, to nam je bilo že davno znano. Vendar kdo da je naše liberalce prvič naklonjal in naposled naklonil, da so na svetlo stopili kot posebna politična stranka, to nam še ni popolnem jasno. Nekteri mislijo na dr. Dominkuša v Mariboru. Večina pa kaže na dr. Zarnika. To pa zato, ker je ta človek s svojimi kranjskimi mladiči in pajdaši ob času svojega bivanja v Brešcih, v Ljutomeru in Mariboru prvič k nam zasejal nekako mrzenje med našimi poslanci in med duhovniki. Navidežni vodja liberalnih Slovencev je zdaj dr. Vošnjak. Večni omahljivec, dr. Razlag velja kot začasna metla ali boben, da bi se po njem več Slovencev nabobnalo v mladoslovenski tabor. Drugi n. p. Ploj, Pfeifer itd., ti so le potrebni trabanti in rep. S temi vlečejo potem večjidel vsi slovenski dohtarji, notarji, koncipienti, pisarji, nekoliko učiteljev in študentov, nekaj slovenskih tržanov in mestjanov s pečico zbeganih kmetov. V sili potegnejo ž njimi tudi nemškutarji. To pa le tedaj, kadar so preslabi, da bi pri volitvah sami prodrli.

2. Kaj počenjajo liberalni Slovinci? Prvič odpadli so od federalistične stranke, katerej so više 10 let jako lepo, zvesto, častno in požrtvovalno služili. Kar je resnica, to radi pripoznamo tudi svojim zdajnim nasprotnikom. Drugič pristopili so nemškemu ustavovercem; pripoznali so tisto ustavo, katerej so poprej

z bistrim umom in ostro besedo nasprotovali. Postali so sami: ustavoverci. Dobili smo tedaj zraven nemških, še slovenske ustavoverce. To je, se vê, čudna reč, a gola resnica. V dunajskem rajhsratu so se očitno postavili na stališče ustavoversko. Tretjič začeli so zaslužene narodnjake in poprejšne svoje prijatelje n. p. Bleiweisa, Kosto, Hermana itd. neusmiljeno grditi in obveljavo in upljiv pri Slovincih spravljati. Četrtrič posnemajo nemške liberalce in judovske pisarje ter psujejo sv. Cerkvo in njene duhovnike prav nedostojno in grozno. Tukaj se njim pa časih pripetijo prav smešne reči. Tiste duhovne namreč, katere so pred kratkim kot čvrste in neprestrašene narodnjake hvalili, te zdaj kot „fanatične (prenapete) farje“ zmerjajo. Nasproti pa jalove nemarnjake hvalisajo kot zgled pravega duhovna. Na mariborskega škofa poprej niso nikoli zadosti blata nanositi zamogli, a zdaj ga že hodijo časih božat, češ, da „ni tako fanatičen (prenapet), kakor grački. Sploh vse, kar so ti liberalci poprej zagovarjali, branili in hvalili, to zdaj sovražijo, razdirajo in zaničujejo. Vse so postavili na robe, so pač pravi Narobe-Slovinci.

Polastili so se: narodne tiskarne popolnem, čeravno je tudi veliko duhovnov, zvijačno goljufanih pod krinko čistega (?) narodnjaštva, precej denarjev tje vteknilo. Ob enem je „Slov. Narod“ pokazal svoje pravo lice in zdaj že 2 leti prav ostudno svoje liberalno blato pometi nad duhovne in svetne može, ki pa v njegov rog ne trobijo. Tudi prostim ljudem točijo po svojem „Tedniku“ liberalne svobode in omike. Staro glasilo: vse za vero, dom in cesarja, zakadili so v kot med nevredne ropotije. Izmislili so si novo glasilo: vse za narod, svobodo in omiko. Krst so ohranili, toda brez „žegnane vode“. Imenujejo se: liberalce, naprednjake, svobodomiselno, liberalno, napredno stranko. Drugi so jim vsakega zaničevanja vredni: klerikalci, nazadnjaki, mračnjaki ter klerikalna, nazadnjaška stranka. Tak je razpor med Slovinci!

Prihodnjič bomo zasledovali uzroke temu čudnemu, po naših mislih prav nepotrebnemu razporu. —

Cerkvene zadeve.

V Marije-Celje, kakor od mnogo strani slišimo, se poda letos veliko štajerskih Slovencev na božjo pot. Prav imajo. Vsaj smo posebne milosti nebes Kraljice potrebni. Marija-Celje je najstarejša pa tudi najbolj slovita božja pot v našem cesarstvu. Letos je 717 let, kar tje zahajajo prijatelji Marijini.

Žalost in veselje sv. Cerkve globoko v srce sega vsakemu vernemu Katoličanu. In po pravici. Vsaj smo udi telesa, čegar glava je Kristus.

Zato pa s tolikim sočutjem gledamo, koliko krivično preganjanje zdaj katoliški Nemci trpé in kako junaško ga prenašajo. Povemo takoj, kar se je na Pruskem le v pretečenem tednu zgodilo. Izgnani bili so: 1 fajmošter, 1 kaplan, 1 novožegan mešnik. Zaprti v ječo: 1 škof, 1 dekan, 1 fajmošter, 1 kaplan. Obsojeni na plazež: 1 semenišk predstojnik, 1 kaplan. Rubljeni (fantani) 1 zaseben mešnik. Vse to se je zgodilo le v enem tednu. Tako delajo Lutrovci, frajmaurerji in liberalci, kder do oblasti pridejo!

Zaprlji so pretečeni teden že 5. škofa namreč: Paderbornskega. Godilo se je tako! V jutru ob 8. uri 4. avgusta pride sodnijski poslanik z beriči. Kmalu so vsi korarji zbrani okoli svojega škofa. Žalostni jemljejo slovo in mu obetajo, da bodo le njega kot svojega pastirja priznavali, naj pride, kar hoče. Potem podeli škof vsej škofiji svoj pastirsk blagoslov in proti beričem obrnjen reče glasno: „ali ste prišli, da mi silo storiti?“ Odgovorijo: da. In zdaj prime berič škofa za rokave ter ga vleče seboj po stopnicah do voza na ulici. Vse mesto je bilo po konci; ves trg in ulice bile so natlačene ljudi. Vsak je hotel svojega škofa videti, mu svojo spoštovanje skazati in do ječe spremljati. Beriči so z vozom komaj zamogli naprej. Ko množica vidi škofa sedeti med 2 beričema, tedaj je zagnala tisočeri glas: živili, naš škof! in je tako svojega pastirja spremljevala do ječinih vrat. Mestjani so potem začeli pesen peti na čast sv. Liboriju, ki je patron paderbornske škofije. Ali policaji in žandari so jim to zabranili.

Velikodušnost katoliškega misijonarja. Prebivalci sandviških otokov v Velikem morji so Kristjani, z večinom lutrovci. Vendar število Katoličanov se vedno množi. Ondi razsajajo nekaj let že strahovite gobe. Človek dobi po lici črne pege ali maroge. Kmalu se spustijo po vsem životu gnoječi se tvuri. Živo telo gnije. Ud za udom odpada. Smrad je strahovit. Bolezen kužna in neizvračljiva. Zato je ukazala vlada vse gobave pobrati in na otok Moletej odpeljati. Med 8000 nesrečnežev bilo je tudi 500 Katoličanov. Želeli so si mešnika. Ali kdo bi si upal med-nje? Moral bi namreč vedno tam ostati, ker vlada živi duši ne dovoli otoka zapustiti. Nobenega zdravnika ni tam, nobenega strežnika. Toda usmiljeni Samaritan se najde. Č. o. Damian Devešter, mešnik družbe srca Jezusovega, se je sam rad gobavim daroval. Že 2 leti je pri njih. Od 8000 jih še živi le 800. Skoro vsi so umrli kot verni in Bogu udani Katoličani. Duhovnik pa je še zdaj zdrav. Bog ga očitno varujo.

Gospodarske stvari.

Lišaji na sadunosnih drevesih.

Ni bolezni, ki bi bila bolj po naših sadu-

nosnih drevesih razširjena, kakor lišaji, nobena skoraj ni škodljivejša od nje in vendar se skoraj na nobeno drugo manj ozir ne jemlje, kakor ravno na njo. Če je gospodar spomladi drevesa za silo lišajev otrebil, že misli Bog vedi, kaj velikega je že opravil. Treba pa je le zdaj zopet pogledati na drevesa in našlo se bode, da je stvar na mnogih mestih ravno takošna, kakoršna ja bila spomladi. Posebno debela in debelejšje veje so pogosto z rumenim ali sivim lišajem prevlečene, in ne sme se odlagati, da se drevesa tega zajedavca osnažijo. Brani namreč, da solnce in zrak do skorje ne more, ovira prosto izhlapljenje in vsisavanje, zadržuje mokroto in vlažnost in ima tako mnogokrat najhujše nasledke za drevo. Posebno tam, kder ima sadovnjak nekoliko bolj globoko lego ali drevesa bolj gosto stojé, da jih zrak ne more prosto prepihavati in solnčni žarki le po malem v njega vdirati, se lišaj skoraj vselaj nahaja, zlasti na jablanah.

Ravno tako se tudi tam rad zareja, kder zemlji potrebne moči manjka, da bi drevje moglo krepko in veselo poganjati. Marsikdo morda misli, da tanki rumeni ali sivi lišaj drevesu toliko ne škoduje. Skušeni sadjerejci vendar pravijo, da je ravno ta lišaj najhujši sovražnik dreves, ker kroženje sokov ustavlja in izhlapljevanje zadržuje. Treba je le bolj pazljivo drevo opazovati in hitro se bode videlo, da tako drevo le malo ali celo nič več ne poganja; sicer še cvete, ali le malo in redko kedaj rodi. Kakor hitro sedaj po letu mokrotno vreme nastopi, se ne sme odlagati, da se lišaji do dobrega ostrugajo. Na vsak način bi se pa to moralo zdaj meseca avgusta zgoditi, ker se z lišaji vred tudi veliko mrčesne zalege odpravi. Tudi vmivanje z lugom in žajfnic, apneno vodo, dobro služi. Če se lišaji marljivo ne odstranjajo, ni mogoče dreves zdravih ohraniti. Če se pa drevesa marljivo snažijo, bodo ostala zdrava posebno, če se tudi viri, iz katerih lišaji prihajajo in ktere smo gori povedali, marljivo zamašujejo.

Kako gre posušene poljske in kuhinjske zeli hranjevati za zimsko porabo?

Sušenje poljskih in kuhinjskih zeli ima korist. Prvič moremo jedila iz sočivja o vsakem času v letu si napraviti in drugič se da velika zaloga na primerno majhnem prostoru shraniti. Da pa sočivje svojega okusa in barve ne zgubi in se zopet popolnoma nakuhava, je treba na sledeče paziti, in tako-le ž njim ravnati.

Sočivje se najprej ocedi in osnaži, kolikor le mogoče zvesto, potem opere in tako pripravi, kakor za kuhanje. Na to se voda do dobrega ocedi, sočivje pa po snažnih deskah ali čistem platnu razpoloži in skrbno obrača. Ko je do dobrega osuhnělo, se položi na peč, ki je precej toplo zakurjena. Tu mora toliko časa ležati, do-

kler se stebila zdrobili in listje na prah zмести ne dajo. Potem se prenese na mesto, kjer ni prevlažno (mokro), postavim v kako klet. Kakor hitro se zapazi, da je sočivje zopet voljno postalo, da se več ne zmane, ako ga stisneš, se v papirnate žakeljce trdno natlači in za porabo v vlažni kleti brani. Tako pripravljeno sočivje se ohrani čez leto dni dobro in je za kuho še dosti boljše od sirovega. Kedar ga je treba rabiti, se samo z vrelo vodo nekoliko zapari, dva-trikrat zavreje, potem zopet vrela voda ali mesena juha naliže in sploh tako kuha, kakor sirovo, zeleno sočivje. Da se pa lepše nakuha, se špargelni, grah, korenčiče itd. pred kuhanjem za pol ure v mrzlo vodo položijo. —

Kedar živini kaj v grlu obtiči.

Goveja živina je časih precej lagodna. Rada gredè krade: repo, krompir, koruzine klase ter nje naglo pogoltne brez poprejšnega žvekanja. Tukaj se rado zgodi, da naglo pogoltnjene tvarine ali jihovi kosi v grlu obtičijo. Ne morejo ne naprej pa ne nazaj. Žival skoro dihati ne more, jesti pa popolnoma nič. Sicer tako hudo vselej ni. Časih zaletijo le menjši kosi in obtičijo v grlu. Vendar je tudi to nevarno, ker se potem začne v grlu hudo nabirati, navraževati in gnojiti.

Zato se mora živali hitrej ko mogoče pomagati.

V ta namen se vzame kako pero. Z njim se v grlo počeegeta, da začne živino drgniti. Pri takem drgnenju utegne zaletelo tvarino nazaj na usta pognati. Ako se pa to ne posreči, potem se pa vzame dobro uglajen kolek n. p. leskovića, spanišrohr ali bičev ročaj. S tem se segne rahlo in previdno živali v požirak ter se skuša zaostala tvarina proti trebuhu zbiti ali potisniti.

Ako pa je tudi to bilo zastoj, potem pa le hitro po zdravnika, da živali grlo nareže, ali pa po sekiro, da se zakolje.

Kure in sploh perutnino hitro napitati (odebeliti). Leče se dene toliko namakat, kolikor se v 2 dnevoma utegne porabiti. Vodi se primeša pešica soli. S tako premočeno lečo se kuram natlačijo golžuni (krofi). Pri nadaljnjem pitanju se ima paziti, ali so golžuni prazni ali ne. Snažne vode za piti kuram ne sme mankati.

Da kokoši pridno jajca nesejo želi vsaka gospodinja. Zato pa naj kokoši pita z ječmenom ali ajdo. Oboje se pa ima soline vode napiti in navzeti. Kokoši potem zopet rade nesejo.

Jajca se ohranijo frišna, ako se zraku pot zapre do jajčevega beljaka in žolčaka. To se pa zgodi na različen način: jajca se polagajo v zgosteno apneno vodo, ali se pomočijo v olji, razpuščenej gumi ali v firneži.

Kako se češplje, slive suše brez ognja. Sušeno sadje je velika dobrota pri hiši. Toraj si je človek razne načine izmislil sadje sušiti. Na angleškem suše brez ognja in dobivajo tako sušene češplje dosti boljše in slajše od onih, ki so na ognju ali v peči posušene. V ta namen nanižajo popolnoma zrele, zdrave in nikder obite ali poškodovane češplje s tanko iglo na nit, ki je tako dolga, da ima 50—60 češpelj na nji prostora. Te nize (niti s češpljami) se morajo potem na čistem, suhem in zračnem mestu na vsakem koncu na klin ali žrebelj privezati, da so napete in se češplja do češplje ne spleže in se je ne dotika. Vrabcev in drugih nepovabljenih gostov se morajo skrbno varovati. Za 8 do 10 tednov so češplje popolnoma suhe in se morejo hraniti, kakor vsako drugo posušeno sadje. Se vè, da ta način sušenja ne velja tam, kjer so češplje na veliko sušiti, ampak le za domačo rabo.

Mravlje dobre zatiralke gosenic na zelju (kapusu). Letošnje bolj hladno in dosti mokrotno poletje od gosenic na zeliščih še ni kaj dosti čuti.

Če bi se pa kje prikazale, naj se le kak bližnji mravljiniec (mravljišče) v žakelj nabaše in potem po zelišču raztrosi. Iz prva so mravlje sicer nekoliko plašne ali kmalo se razberejo in začno gosenice zalezavati in pridno moriti. Obiranje gosenic le malo hasni.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Seidl — kaplani — most.) Kakor se sliši iz zaneslivega kraja, se je Seidl baje hvalil, da so prišli 4 kaplani njega prosit za Štremajerjeve groše. K možu bi hodili, ktereга gospodar tako časti? Še sam nima toliko, da bi kaplanom milosti delil alj slabo stanje polajšal, ker po kaplanski brnji rad hodi in rajše vzeme kakor da. Mi ga ne spoznavamo za prelata ali ministra pri cesarju. Ako pa komur kaj stori, se zgodi le iz lastnega dobička, da se zna hvaliti pred nespametnim volilnim ljudstvom, kojemu pravi: „jaz znam kaplanom kaj pripraviti, pa tudi vzeti, kateri ne trobi v moj šabedrast rog; ali torej ne vidite kako dober človek da sem?“

Zato pa tudi ne verujemo, da bi se našel kateri izmed duhovščine, ki bi šel se Seidlu priklanjat. Bržčas si je g. Seidl to „boso“ domislil, da bi zopet svojim nemčurskim volicem, kakor nekdanj, svojo veliko strahovno mogočnost (ktera je znotraj votla, od zunaj pa je nič ni) dokazal.

Iz Selnice v Ruše se je cesta na okrajne stroške napravila in ni več veljala kot 14.000 gld. Gospod Seidl je bil cestni mojster.

A zdaj jo je voda grozno raztrgala, tako da vsi posestniki pravijo: poprejšna cesta bila je lepša, kakor zdajna nova, ki toliko košta. Nesreča za gospoda Seidla. Se nam v resnici v sree za-

smili, da povsod kjerkoli le on svoj nos pritekne, grozno veliko košta, velja pa malo ali nič. Pri sv. Marjeti se mu enako godi. Za 39.000 gld., koje ina okraj mariborški na dolgu se morajo drugokrat ceste bolj močne napraviti, drugače znate biti odstavljani.

Iz Celja dné 6. avgusta (nadvojvoda Karl — volitev župana — gimnazija.) Konec mesca julija pripeljal se je v Rimske toplice nadvojvoda Karl Ferdinand; ostati hoče tam, da se bo vdeležil slavnosti „Grilparcerjeve“, koja se bo obhajala 14. in 15. t. m. Lastnik rimskih toplic skrbi za velikanske naprave. —

Volitev novega župana celjske okolice se bode vršila 13. t. m. Nadejamo se, da bodo odborniki, ki so vsi narodni, izvolili si umnega župana, kateri si ne bo puščal ukazovati od dosejanega občinskega pisarja. —

Znamenito zastran obnašanja celjskih dijakov je to, da so oni enemu profesorju 2krat eno noč okna potrupali in da še zadnji den bili so 3 zavoljo drugih disciplinarnih pregreškov po sklepn gg. profesorjev izključeni. Vse to je sad omahljivega ravnatelja, ki vedno svojo mladež hvali.

Iz šent. lenartskega okraja. Srce se mora človeku togotiti, ako je sam priča, kako da se ubogemu slovenskemu jeziku na lenartskem rotovžu godi. No, pa vsaj ni čuda, ker je ta stavba celo majhna, torej ga ni prostorčka za Slovence in za njegov jezik. Tam velja izrek: „Nur keinen Bindißen, und bindišarom nič veljati pustiti“. 7. avgusta ob 9 uri je bila na rotovžu izvanredna pa tudi prav neredna seja okr. zastopa. Ker slovenski možje nečemo biti le slepi prikričavci, se vname večkrat oster razgovor, ki se navadno s tem sklene, da nemški mesarji in lončarji na ves glas upijejo na slovenskega govornika, in mu tak besedo presekajo. Posebno roprčki kiso se držeči Selak ima tenki glas, pa še vrh tega mnogo psokv. Pravo je rekel, nek narodnjak, ta zbor je podoben šolarjem, ker tam se tudi kriči. Gospoda predsednika bipa prosili, da svoje Nemce boljšega parlamentarnega reda navadi. Potem bo lepši red.

Da se k stvari vrnem, bilo je 7. avgusta vse nemško, in dolgo trajno. Konec seje povzdigne glas pošten narodnjak R. iz Drvanje, ter omeni, da smo se pri prvi seji okr. zastopa lanskega leta na nasvet narodnjaka K. o tem zedinili, naj se govori vse slovenski, le piše nemški. Ali dnes je vse nemško, in s tem bil je ogenj v strehi. Vendar pozorne storimo nemške gospode, od selej bodemo mi tudi bolj „sloveniš in bindiš“ se držali, kakor do sedaj in v to nam Bog pomozí.

Od sv. Tomaža. (Kravji tatovi). — Na večer sv. Ožbalta, je bilo v Savcih 5 krav ukradenih, 2 nekej revni udovi, 1 nekemu vincarju, ostali 2 pa 2 nagorskima posestnikoma. Nesrečni okradenci hitro naznanijo žandarom v Ormuž in v Ljutomer. Žandari iščejo hudodelnike, in izvejo, da

so na Ogrsko odrinoli. Dirjajo za njimi. Dobili so 2 blizo Lendave, ostale nekoliko bližej.

Srečo so imeli, da so vse polovili in nje s kravami vred v Ljutomer prignali, od kod so si tudi objokani ukradenci z veseljem vsak svojo kravo domu gnali. Hvalo pa so dolžni ti nesrečni ljutomerskim žandarom, pa njim jo tudi gotovo izrekajo. —

V Rucmancih je nek posestnik imel tobak v svoji koruzi posejan, in mu ga je nekdo porezal in ukradel. Sum je imel posestnik na svojega brata. Na den 26. julija ide sumljivi brat od sv. meše domu tik hrama, kder stanuje oni, ki mu je bil tobak pokraden. Kakor hitro ga vidi mimo iti, beži za njim in ga je metal in davil, da je bilo strah. Neko večer poznej pride pijan do hrama, kder stanuje sumljivi brat in ga začne zmerjati rekoč: ti si meni tobak pokradel in mu moli cel pijansk očenaš tako dolgo, da se zopet primeta. Ali tatvine obdolžen brat porine bratu nož globoko v desno ramo blizo vrata. Ves v krvi se zgredi s strašno rano. Kder ni vere, tam tudi ni ljubezni, še med brati ne.

Od Sotle. (Sitni kordon). Na sv. goro potujočim romarjem je mejna straža, ker gredo od Rogatea do Kumravec čez Hrvatsko, odvzela pečeno kuretino. Li se prime kuga tudi pečenih pišancev? Naj bi mejine srenje skupno prosile, da se vendar enkrat kordon odstrani, ki je vzajemni obrtniji na poti. Če so še ktere vasi okužene, kakor je bilo že naznanjeno, naj bi se samo ove z manjšimi stroški nadzorovale, ker na meji Hrvatski in Štajerski o nobeni kugi ni duha ne sluha. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ravno zdaj razpošiljajo ljubljanski Mladoslovenci knjižico, polno neumnih napadov na duhovnike. Založil in spisal njo je dr. Vošnjak. Nezaslišano grdi stare naše branitelje n. pr. Hermana, o katerem pravi, da mu je „za pravice slovenskega naroda toliko mari, ko našemu kmetu za lanski sneg“. —

Tako šuntarsko knjigo poganjajo tedaj liberalni Slovenci za lovljenje denarja in udov za svojo: Narodno (?) društvo, zdaj, ko so volitve nekaterih poslancev blizo? Na Kranjskem sta namreč narodnjaka: Gabrijan in Jugovic odstopila. Pri nas na Štajerskem pa menda breška volitev ni daleč.

Nemški liberalci so že postavili kandidata: Schniderschütza. Tudi slovenski liberalci v Ljubljani so proglasili: Janeza Stadler-ja za svojega kandidata. Mož je ponudbo prevzel. Iz tega, kako in iz tega, da je le v „Slov. Narodu“ sprejem ponudbe naznanil, biskoraj morali sklepati, da se je dal zapeljati popolnem v tabor liberalnih Slovencev, t. j. odpadnikov od federali-

stične stranke, odpadnikov od gesla: vse za vero, dom in cesarja.

Kaj bomo storili mi? Tega še dnes določno ne povemo. Naznanimo pa, da jih je veliko naših prijateljev iz breškega okraja, ki nam svetujejo posnemati mariborske liberalce pri lanskim volitvah, t. j. da se za zdaj popolnem zdržimo volitev in volilnih homatij; naj se lanski breški prijatelji letos sami med seboj lasajo. Potrpimo!

Vnanje države. Ruski listi začeli so kaj prijazni biti proti Avstriji. To pa vsled potovanja nadvojvode Albrehta. Govori se celó, da bode Avstrija z Rusijo napravila zvezo, kar bi nam sila bilo želeti. Potem nas ne bode Prus meni nič tebi nič napadel, še menj pa pograbil.

Nemški cesar Viljelm odpotoval je iz Gastajna zopet v Berolin. Tudi Bismark se vrača tje. Utegne se zdaj skoro pokazati, kaj namerjavajo Prusi s sklenjeno zvezo z Lahi in španjskimi republikanci zoper itak že dovolj nesrečne in oslabiljene Francoze? Pravijo, da hoče Bismark novo vojsko, ter Francijo popolnem uničiti. Bog ne daj! —

Na Laškem grabljivi Piemontez ni več sloboden na svojem prestolu. Te dni so v Bologni, Rimini, Florenci, v Rimu in Napolji zaprli više 100 zarotnikov zoper kralja in zoper liberalce bogatine. Zarotniki so udi strahovite družbe: Internacional. —

Na Turškem v Mali Aziji razsaja grozna lakota. —

Za poduk in kratek čas.

Kako bi radi liberalci mrličje pokapali?

(Konec.)

Na britofih raste navadno lepa trava, ktera se živini poklada, alj živina ne poerka. Ko bi zemlja okužena bila, bi menda tudi trava živini ne koristila, ampak bi njej škodovala, kar se pa zopet ne zgodi. Iz vsega tega sledi, da liberalci lažejo, otrobe vežejo in ljudem pesek v oči mečejo, ako pravijo, da mrličji zrak, vodo in zemljo kužijo. Alj liberalci imajo nek drug skrit vzrok, zarad kterega zahtevajo, da se naj mrličji žgejo, kterega vzroka pa povedati nočejo alj pa se bojijo, tistega naznaniti. Če namreč liberalci kaj doseči hočejo, pa menijo, da bi tisto drugim po volji ne bilo in bi se opekli, ne razkrijejo naravnost svojega namena, ampak tipljejo okolj, kakor maček okolj vroče kaše. In ravno to je tudi pri njihovem požiganji mrličjev. In kateri je ta namen? Liberalci hočejo krščanski pogreb odstraniti, ljudi podivjačiti in verski čut v njih zatreti. To se vidi iz tega, ker nočejo niti po judovsko, niti po luteransko, niti po katoliško mrličje pokapati, ampak hočejo tako ž njimi ravnati, kakor nekteri narodi, ki pravega Boga poznali niso. Najšli so se že namreč takošni pa-

ganski ljudje, kteri so svoje mrličje žgali, alj naposled se njim je to požiganje preostudno in škodljivo zdelo, za to so ga opustili. In kar so paganski narodi opustili in zavrgli, to hočejo sedanji liberalci celó katoliškim Kristjanom vriniti, ter njihov verski čut zatreti. V tem grmu tiči zajec, in ne v zraku, v vodi alj v zemlji!

Pri svojem zahtevanju, da se naj mrličji žgejo, kažjo liberalci svojo hudo vest. V enem njihovih časnikov v graški „Tagespošti“ namreč sem čital, da se naj mrličji za to žgejo, da pozneje ne bo mogoče, ako bi deželjska gosposka zahtevala, tistih izkopati, ali ni bil morebiti kateri izmed njih ostrupljen alj kako drugače življenja oropan. Znano je namreč, da mnogokrat hudodelstva še le čez več let na svetlo pridejo in to ravno po mrličih. Slišal sem pred nekaj časom praviti, kako grozovito, rekel ki po satansko, je nek hudodelnik nekemu človeku življenje vzal. Prišel je po noči, kedar je tisti človek spal, hudobnež s precej debelim žrebljem ter ga je spečemu vrh glave v možgane zabil, da je pri priči umrl. Imel je tisti mrtvec dolge in goste lase, pod ktere se je žrebel skril. Nihče ni kakega hudodelstva slutil, ker se nikjer kaka rana videla ni in pokopali so umorjenega človeka. Čez več let je bil prekopan. Ko grobar mrtvaško glavo iz groba vrže, zapazi, da se vedno giblje. Gre njo ogledovat in najde, da se je žaba žreblja dotikala in tako glavo mrličjevo premikavala. Deželjska gosposka je bila brž pri rokah, preiskovala in popraševala, kdo je bil tamkaj pokopan in iz kterega hrama. Tako je umorivca deželjska gosposka v roke dobila in ga kaznovala, kakor si je bil zaslužil. — Zadnji „Slov. Gosp.“ od 30. julija poroča, da so letos v Kostrivnici blizo rogačke Slatine na veliki petek ženo izkopali, ktera je že šest tednov v grobu ležala, ker se je med ljudstvom govorica razširila, da je tista žena ostrupljena bila. Zdravniki so neki spoznali, da je temu res tako. Sčasoma se zna že izvedeti, kdo da njo je ostrupil. Vse to bi se zgoditi ne moglo in marsiktero hudodelstvo bi morebiti vedno na skrivnem ostalo, ako bi se mrličji žgali in ne pokapali. Zategadelj je eden izmed mestnih očetov v Gradcu, ko so se tisti v seji 25. julija t. l. o požiganju mrličjev pogovarjali, rekel, da bodo slavne c. k. sodnije gotovo svojo tehtno besedo dale, preden se bo dovolilo, da se naj mrličji žgejo. Ker se tedaj liberalci bojijo, naj bi po izkopanih mrličih kaka hudobija na svetlo ne prišla, kažejo, da nimajo dobre vesti.

Pa pravijo liberalci: „To se bo po jako nizki ceni godilo, ako se bodo mrličji žgali in ne pokapali“. S kako malimi stroški bi se mrličji žgali, to je pred nekaj tedni liberalna „Marburger Zeitung“ povedala. Tamkaj je stalo črno na belem, da bi se za požiganje mrličjev peč postaviti morala. Ne bila bi takošna, kakor njo kmetje doma imajo, tudi takošna ne, kakor njo imajo peki, da v njej kruh pečejo, pa tudi takošna ne, kakor njo

je bil Nabukodonozor postavil, da je v njo tri mladenče vreči dal, ampak morala bi posebno sestavljena biti, kajti veljala bi, zapomnite si dobro — od 25.000—30.000 tolarjev. Kaj ne, to ni veliko? Vsaka fara bi si njo po mnenju liberalcev lahko postavila, vsaj imate kmetje zlasti v slabih letih denarja, kakor listja in trave, da lahko petake, desetake in stotnjake trosite, kakor vaše gospodinje piškam zrnje. Ker bi pa morebiti vender le ne mogla vsaka fara si takošnje peči za 25.000 ali 30.000 tolarjev omisliti, bi moralo več far in srenj skupaj stopiti, da bi si njo postavile. K tisti peči bi potem ljudje od blizo in daleč svoje mrličke skupaj nosili ali vozili, kakor les (plohe) na žage ali snopje na mlatilnico (Dreschmaschine), ter bi jih tamkaj za nekaj tolarjev zežgali. Imela bi tista peč visok dimnik (Rauchfang), kakor se pri tovarnah ali fabrikah vidi. Iz tistega dimnika bi se od našganih trupel soparji, ki bi gotovo ne dišali kakor žafran, v zrak vzdigovali, ga pokvarili in okužili, da bi se nihče niti kak liberallec niti kdo drugi lahko ne odkašljaj zlasti takrat ne, kadar bi griža, kolera ali ktera druga kužna bolezen ljudi morila in bi se na dan po 10, 20, 30 ali še več mrličev zažgalo. Iz tega se vidi, da bi se le s požiganjem mrličev zrak pokvaril in okužil, ne pa, če se tisti v zemljo zagrnejo. —

Zdaj bi še bila treba nekaj o britofih omeniti, ktere bi liberalci za svoje zežgane mrličke imeli. Mi katoliški Kristjani pa tudi drugi ljudje, ki niso naše vere, imamo svoje britofe v časti, in to po pravici, ker vemo, da bomo tudi mi enkrat tamkaj počivali in sodnega dne pričakovali. Pred križ, ki na grobu stoji, pokleknejo štariši, da molijo za svoje ljube otroke; pred križ na grobu pokleknejo otroci, da molijo za svoje stariše; tamkaj moli mož za ženo, žena za moža, brat za sestro, sestra za brata, prijatelj in sosed za svojega prijatelja in soseda. Ali takošnih britofov, na katerih križi stojijo, bi liberalci, kakor po svojih časnikih sami pišejo, ne potrebovali, ker bi v tisti peči za 25.000 ali 30.000 tolarjev pepel od svojih zežganih mrličev skupaj grabili, ga v lonce ali piskre devali in tiste na peč ali omaro postavljali. Peči in omare bi bili po tem takem liberalni britofi. Pred tiste piskre, namesto podobo Križanega, bi liberalci poklekovali in za požgane rajne takošne molitve opravljali, ki ne sodijo niti za Turka niti za Juda niti za Luterana niti za Katoličana. —

Ker po tem takem liberalci sedajnih časov s svojim požiganjem mrličev verski čut ne samo nas Katoličanov, ampak tudi luteranov in drugih ljudi žalijo, s svojimi dragimi pečmi srenjam in faram strahovite stroške delati in zrak kužiti hočejo, naj le v deveti deželi sami sebe zažigajo; pa si naj za to tudi na lastne stroške peči stavijo; mi, ki nismo liberalci, za tiste peči ne krajcarja ne damo!

Jan. Brglez.

Razne stvari.

(*Požar v Muti*) pri Ljutomeru je požgal 7 hiš s blevi in škedni, s krmo in zrnjem vred. Škoda iznaša više 18.000 fl. Neka 13 letna deklica kočarja Stanjkota je tudi zgorela. Pravijo, da so ogenj užgali otroci, ki so s šibicami igrali. Brez hitre in vrle pomoči ljutomerskih gasilcev bi nesreča bila veliko večja.

(*Nesreča*) 5. avg. so pri stražni hišici Nr. 133 na železnici med Pesnico in Št.-Ilom našli stražnika Franca Savkerja brez zavednosti ležečega. Na glavi imel je hudo rano. Drugi den je umrl. Pravijo, da ga je nekdo ubil. Sodnija je pričela preiskavo.

(*Strela je udarila*) 5. avg. v hišo J. Košarja, posestnika v Devinu blizu Slov. Bistrice. Hiša je pogorela, ki je pa bila k sreči zavarovana.

(*Naš domač regiment Hartung*) se poda konec avgusta v Ljubljano, kder bodo se vršile velike vojaške vaje.

(*Gornja Savina*) in njena struga pri Ljubnem in Mozirji se bode popravljala. Deželna in državna kasa pripomagate s 4000 fl., srenji daste 1000 in Gornjo gradski okraj doloži 1000 fl. na leto.

(*Liberalni grof Rudolf Attems*) je tihotapno potegnil iz Gorice, kder je zapustil dolgova za 140.000 fl. Predrznjež je menjice (veksel) podpisaval z imenom svoje matere.

(*Od Male Nedelje*) se nam piše: tukaj kaže letos srednja letina. Žita (rž) so ondi, kder ni mraz naškodil, bila precej dobra. Pšenica je bolj slaba. Oves je precej dober. Koruza in krompir kažeta lepo. Sadja, posebno sliv in hrušek bo veliko, jabelk pa ne bode. Vinska trta kaže z večinom slabo. Mraz in smod sta njej jako škodila.

(*Č. g. Karol Robida*) 70letni starček, blizu 42 let učitelj celovške gimnazije, benediktin samostana Št. Pavlskega, vrli narodnjak, pisatelj: „domačega zdravnika“ neutrudljiv odbornik družbe sv. Mohorja, šel je te dni v vrlo zasluženi pokoj. Bog mu ga daj mnogo let uživati!

(*Iz Ribnice*) se nam poroča. Šolsko svetovalstvo je s premodrim (?) svojim načelnikom g. Gaštejgarom vred sklenilo zidati novo šolsko poslopje za 18.000 fl. Ker ovi gospodje zastopnikov kmetskih srenj niso čisto nič pobarali, so ti mislili, da gospodje bodo tistih 18.000 fl. sami plačali. Vendar temu ni bilo tako. Te dni so poklicali ovi gospodje tudi: „pavre“. Pri tej priliki se je mesar Paur prikazal mesarski in je govoril mesarski ter vedno zijal: „col pauer“. To je bilo kmetom preveč in so Paura nekoliko po „kmetovski“ telebili iz hiše. Zavoljo tega ima zdaj sodnija posle in opravilo.

(*Uradnik banke Slovenije*) g. Valentinčič prehodil je še dalje do konca julija konjiški, bisterski, šmarski, rogački, breški in sevnjski okraj, ter je novih prav dobrih agentov postavil ali stare

potrdil in poslopij, večidel cerkve, v vrednosti 165.259 gld. zavaroval; z novim letom obljubljenih zavarovanj mu je še bilo za 400.000 gld., kar nam priča, da naša banka mora dobro obstati, ako bodo njeni organi zvesto delali. Valentinčič se posebno v. č. duhovnikom lepo zahvaljuje za prijaznost, s katero so ga povsod sprejeli in blagovoljno podpirali!

(Posojilnici) ste se ustanovili v Mozirji in v Šoštanju. Želimo njima vspeha, kakoršnega ima ljutomerska.

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Fara Brezje je podeljena č. g. Valentinu Selču, sedaj župniku v Podgorji.

(Za družbo duhovnikov Lav. škofije) sta nadalje vplačala č. g. Vošnjak Lor. 11 gld. za leto 1874; Mlaker 2 gld.

Telegram:

Konjiški dekan Rozman so dnes (12. avg) nagle smrti umrl. Pogreb v petek ob 10. Zguba prevelika za Konjice.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuj		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	6	30	5	—	5	40	4	97
Rži	4	30	4	—	4	—	3	20
Ječmena	4	10	3	—	2	40	2	80
Ovsa	2	90	2	20	2	—	2	—
Turšice (kornuže) vagan	5	40	4	70	4	20	4	50
Ajde	4	30	4	—	4	40	4	—
Prosa	—	—	—	—	4	—	—	—
Krompirja	2	30	2	20	2	—	1	80
Sena cent	1	70	1	50	1	—	1	35
Slame (v šopkih)	1	40	1	20	—	80	1	30
„ za steljo	—	80	—	80	—	60	—	90
Govedine funt	—	28	—	30	—	28	—	24
Teletine	—	28	—	30	—	28	—	22
Svinjetine	—	31	—	30	—	44	—	34
Slanine	—	—	—	38	—	44	—	—

Loterijske številke:

V Gradcu 8. avgusta 1874: 50 60 82 33 44.

Prihodnje srečkanje: 22. avgusta.

Karl Hesse,

pasarski mojster v Mariboru
Viktrinhofgasse šte. 28.

priporoča se

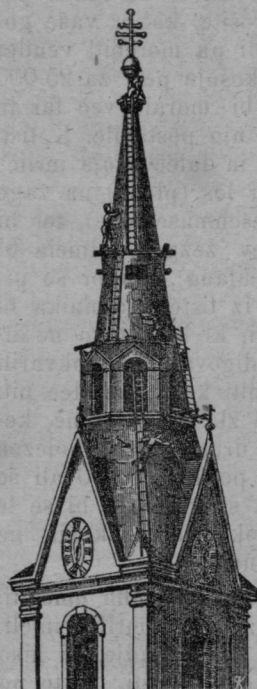
p. n. občinstvu in posebno častitej duhovščini za vsakršna dela, spadajoča v nja umetnijo, ter zagotavlja, da hoče pošteno in ceno postreči vsakemu.

Zahvala in priporočba

za gospoda Franca Kasperšiča,

zvoniskega zdeharja (špenglerja) v Mariboru.

Naš tukajšnji zvonik bil je l. 1868 od nekega drugega mojstra pokrit s ploščami iz cinka. Vendar kmalu po dokončanem delu kazale so se napake. Letos v spomladi pa je bilo poprave potreba na vsak način. Blizu 60 ° cinkove strehe se je moralo potrgati in ponoviti.

Težavnaga dela se je lotil gospod Franc Kasperšič iz Maribora s svojima vrlima pomagačema: J. Brušom in Gust. Sattlerjem.

Delo je opravil z veliko marljivostjo in spretnostjo. Posebne hvale vredno je to, da je vse priprave sam seboj imel, kakor dodana podoba kaže.

Podpisani odborniki cerkvenega konkurenčnega odbora tedaj imenovanemu gospodu izrekajo dostojno zahvalo v imenu cele fare ter ga vsem kot spretnega, zaupanja vrednega mojstra

in izvrstnega strokovnjaka priporočajo.

V Hengsbergu 28. julija 1874.

Franz Draksler,
župnik.
Franc Cerer,
predsednik.

Miha Strobl,
cerkv. ključar.
Matija Holeman,
odbornik.

Franz Wolf,
cerkv. ključar.
K. Steingruber,
odbornik.

Preimenitno za vinogradnike!

Novo izboljšane

drozgalnice ali mašine za zmečkanje grozdja

izumjene od

Jožefa Lande v Ptuj.

Ovi nastroji ali mašine imajo pred drugimi to prednost, da valeci, s katerimi se mečka grozdje niso iz samega lesa ali železa, ampak so leseni toda posamezni zobovi so s cinastimi-železnimi ploščami obvečeni. Zato se ni bati da se valeci polomijo ali njih železo zarjavi.

Stare mašine se zamorejo po tem načinu izboljšati in popraviti.

Cenik ali imenik cene teh masin pošljemo brezplačno po pošti, kdor se oglasi.

Ove mašine se zamorejo dobiti tudi po posredovanji administracije časnika „Weinlaube“ v Klosterneuburgu, pa tudi po vinorejski šoli v Mariboru.